

ŽELEZARNA JESENICE informator

Jesenice, 1. decembra 1992

Štev.: 37/II

Železarna danes, Železarna jutri

Na okrogli mizi s tem naslovom je v ponedeljek, 30. novembra, glavni direktor Železarne predstavil njene razvojne možnosti, Rina Klmar je pojasnila možnosti jeseniške občine v programu PHARE, mag. Danijel Ažman pa je povedal, kako so dogodki v letih od 1989 do letos vplivali na sedanjo krizo jeklarstva ter koliko več denarja so za sanacijo svojega jeklarstva namenili v drugih evropskih državah.

Glavni direktor naše Železarne Boris Bregant je pojasnil, kako se je Železarna v preteklih letih vključevala v svetovna gibanja in kako na naš sedanji položaj vpliva konkurenca iz vzhodnoevropskih držav.

Da bi videli, kje so vzroki za našo nekonkurenčnost na evropskem trgu, smo naredili stroškovno analizo in ugotovili, da so naši izdelki dražji. Pri surovinah in materialu je razkorak največji, saj je v Evropi delež teh stroškov v ceni izdelka 65%, pri nas pa 75%. Poleg materiala in energije je strošek tudi delo oz. plače zaposlenih (v Evropi je ta strošek v ceni izdelka 19%, pri nas pa 15 do 16%), vendar tu ni več veliko možnosti za večje plače, vsaj ne ob enakem številu zaposlenih in takšnih dajatvah, kot so sedaj. Te so tretji dejavnik naše nekonkurenčnosti, saj je v Evropi razmerje med

potrebnim denarjem za plače in denarjem za dajatve 1:1, pri nas pa 1:2,5, seveda v korist dajatev oz. države. Poseben problem pa so stroški financiranja oz. obresti za že najeta posojila in obresti do dobaviteljev; ti stroški so v Evropi 3%, pri nas pa 55%.

Glavni direktor je opisal tudi predviden položaj Železarne v prihodnjem letu ter cilje in naloge za izpolnitev sanacijskega načrta. Sprejetje Zakona o jamstvu Republike Slovenije za obveznice, izdane za sanacijo, in Zakona o jamstvu Republike Slovenije za kredite za trajna obratna sredstva je vsem trem železarnam in ostalim podjetjem v okviru Slovenskih železarn omogočilo kolikor toliko normalno poslovanje. Ko pa bo sprejet tudi zakon o pokrivanju izgub, bomo pokrili dolgove do naših upnikov in tako postali bolj zanesljiv poslovni partner. To pa bo omogočilo boljše in bolj redno oskrbo.

Na žalost je tržna situacija vedno hujša, ker je cela Evropa v hudi krizi, ki bo pri nas vrhunec dosegla v naslednjem letu. Prodaja zato ne bo nič večja kot v letošnjem letu, saj se jugoslovanski trg še ne bo obnovil, škoda, nastala zaradi nerazumljivo svobodnega uvoza jekla (v Sloveniji smo ga več uvozili kot naredili), pa je nepopravljiva.

Direktor je opozoril, da ljudi in naprav ne moremo preko noči usposobiti za novo proizvodnjo, pa tudi socialno breme bo še nekaj časa na plečih Železarne. Zato bo tudi

ob sanacijskih ukrepih poslovanje Železarne v letu 1993 negativno, leta 1994 naj bi prišli na pozitivno ničlo, leta 1995 pa je že pričakovano pozitivno poslovanje.

V Sloveniji bo samo ena metalurgija, in sicer na Jesenicah, ker v drugih železarnah teh programov sploh nimajo; pri dolgih programih pa se zaradi medsebojne konkurence na trgu z Železarno Štore še dogovarjamo in usklajujemo. Razvoj gre v smeri, da se metalurgija očisti vzporednih dejavnosti, ki bodo na trgu delovale samostojno. Vprašanje pa je, kaj narediti s storitvenimi dejavnostmi, ki jih na trg ni možno plasirati. Proizvodnja Železarne bo večinoma usmerjena v ploščate programe, v profilnem in dolgem programu pa bomo ohranili le finalizacijo. Metalurgija se bo morala prilagajati Evropi tudi pri produktivnosti, zato je predvideno, da bo v tej dejavnosti leta 1993 zaposlenih 2600 ljudi (in 800 v drugih programih), ob koncu tisočletja pa 2000 ljudi. Taka majhna jeklarne s programom plemenitih in visokokvalitetnih jekel pa v nobenem primeru ni vprašljiva.

V metalurgiji novih programov ni, Železarno pa je treba preurediti in oblikovati primerno njenim prihodnjim možnostim. Sedanji sanacijski program se je najbolj približal predlogom Mc Kinseya, saj se je pokazalo, da so imeli prav. Torej bomo morali še bolj združiti zmogljivosti, izbrati donosne programe, znižati stroške in se bolj prilagajati.

Nov zakon o socialnem varstvu (2)

V prejšnji številki Informatorja smo objavili, kdo so upravičenci do socialno varstvenih storitev in dajatev ter jih tudi opredelili, in sicer denarni dodatek in denarno pomoč kot edini vir preživljanja.

V današnji številki pa bomo opisali, kako se dajatve izplačujejo in kakšne so dolžnosti upravičencev do teh dajatev ter opredelili, kdaj to dejavnost lahko opravi zasebnik, kakšne so pristojnosti in postopki pri uveljavljanju in izvajanju teh storitev ter financiranje teh dejavnosti.

Izplačevanje dajatev

Dajatve (denarni dodatek in denarna pomoč kot edini vir preživljanja) se izplačujejo upravičencu oz. njegovemu zakonitemu zastopniku. V izjemnih primerih, ko upravičenec ni sposoben upravljati s tem denarjem, se lahko dajatev izplača osebi ali zavodu, ki skrbi za upravičenca.

Dajatve gredo upravičencem od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahtevka, razen v primerih, ko okoliščine zahtevajo takojšnje izplačilo. Dajatve se izplačujejo praviloma v denarju, v utemeljenih primerih pa tudi v naravi (boni, naročilnice, plačilo računov...). Denarni dodatek se izplačuje upravičencu za vso družino kot en denarni dodatek. Starša se morata sporazumeti, komu od njiju se bo izplačeval denarni dodatek za mladoletnega otroka.

DENARNI DODATEK, ki je manjši kot 6% zaimčene plače, se upravičencu izplača v ENKRATNEM ZNESKU vsake tri mesece tako, da se plača prvi mesec za tri mesece vnaprej.

Dolžnosti upravičenca do dajatev

Upravičenec je dolžan **SPOROČITI VSAKO SPREMEMBO** dejstev ali okoliščin, ki so bile podlaga za dodelitev in določitev višine dajatev, V 15 DNEH pristojnemu centru za socialno delo.

Upravičenec, ki je prejemal pomoč po tem zakonu z lažnim prikazovanjem podatkov oz. ni sporočil sprememb, je dolžan **VRNITI** dobljena sredstva Z **ZAMUDNIMI OBRESTMI**.

Dejavnosti socialnega varstva opravljajo javni socialno varstveni zavodi (center za socialno delo, dom za starejše, posebni socialno varstveni zavod za odrasle, varstveno delovni center, dom za otroke, socialno varstveni zavod za usposabljanje) in zasebniki.

Zasebnik lahko opravi socialno varstvene storitve, če ima ustrezno strokovno izobrazbo in opravljen strokovni izpit ter je pridobil mnenje socialne zbornice; ima najmanj tri leta delovnih izkušenj na področju, na katerem bo opravljal zasebno delo in ni v delovnem razmerju; če mu s pravnoomočno odločbo sodišča ni prepovedano opravljanje poklica in če ima zagotovljene prostore, opremo in kadre, kadar tako zahteva narava dela.

Krajevna pristojnost se določi po stalnem prebivališču osebe, ki potrebuje pomoč in varstvo. Če oseba NIMA stalnega prebivališča, se krajevna pristojnost določi po njenem začasnem prebivališču. Krajevna pristojnost za mladoletno osebo se določa po stalnem oz. začasnem prebivališču njenih staršev. Če starši mladoletne osebe ne živijo skupaj, se krajevna pristojnost določi po stalnem oz. začasnem prebivališču tistega od staršev, pri

katerem mladoletna oseba živi oz. kateremu je bila dodeljena.

Postopek za uveljavljanje storitev se začne na zahtevo upravičenca ali njegovega zakonitega zastopnika. **Pobudo** za začetek postopka lahko dajo zakonec, otroci, osebe, ki živijo v skupnem gospodinjstvu, delodajalec in sindikat.

Če upravičenec ni zadovoljen s posamezno storitvijo, lahko zoper strokovnega delavca vloži ugovor pri svetu socialnega varstva, zoper opravljeno storitev zasebnika pa na socialno zbornico. Ugovor je potrebno vložiti v roku osem dni od opravljene storitve, zoper katero se ugovarja.

Iz proračuna občine se **financirajo** osebna pomoč, pomoč družini na domu in pomoč pri uporabi stanovanja (najemnina). Upravičenci in drugi zavezanici so **DOLŽNI PLAČATI VSE** po tem zakonu opravljene storitve, **RAZEN** storitev socialne preventive, prve socialne pomoči in institucionalnega varstva v socialno varstvenih zavodih za usposabljanje; te storitve so za vse upravičence **BREZPLAČNE**.

Nov zakon o socialnem varstvu zavezuje republiško Vlado, da v roku šestih mesecev od uveljavitve tega zakona državnemu zboru predloži v sprejem predlog socialno varstvenega programa.

Obstoječi socialno varstveni zavodi pa morajo uskladiti svojo organiziranost s tem zakonom do 31.12. 1992.

Centri za socialno delo so dolžni v roku treh mesecev po uveljavitvi tega zakona po uradni dolžnosti ugotoviti, ali **UPRAVIČENCI**, ki so družbeno denarno pomoč prejemali po dosedanjih predpisih, **IZPOLNJUJEJO POGOJE ZA DODELITEV DAJATEV PO TEM ZAKONU**.